

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วน
ตำบลสาริกา อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก*
PEOPLE PARTICIPATIO IN COMMUNITY DEVELOPMENT OF
SARIKA SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
MUANG DISTRICT NAKHON NAYOK PROVINCE

พระมหาบรรพต กิตติปญโญ, รัฐพล เย็นใจมา, อนูวัต กระสังข์
Phramahabanpot Kanha, Rattapon Yenjiama, Anuwat Krasang
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
E-mail: khanitair@yahoo.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน 2) ศึกษาความสัมพันธ์การมีส่วนร่วม หลักอุปทานนิยม 7 กับประชาชนในการพัฒนาชุมชน 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้จำนวน 382 คน การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสัมภาษณ์เชิงลึกการให้ข้อมูลสำคัญ การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

วิเคราะห์เนื้อหา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์การมีส่วนร่วม หลักอุปทานนิยม 7 กับประชาชนในการพัฒนาชุมชน ทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน เกิดจากประชาชนบางกลุ่มไม่มีความรับผิดชอบขาดเทคโนโลยีใหม่ๆเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนการประชุมประชาคมหมู่บ้านที่ดีต่อการประชุม และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ควรที่จะมีระบบให้ทุกชุมชนมีการปรึกษาในการพัฒนา ให้ผู้นำชุมชนมีการปรึกษาในเรื่องของการพัฒนาชุมชนเพื่อเดินทางไปพร้อม ๆ กัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; ประชาชน; การพัฒนาชุมชน

*Received September 30, 2021; Revised April 19, 2022; Accepted April 19, 2022

Abstract

This research paper aimed to: 1. Study public participation in community development, 2. Study engagement relationships, principles of Aparihaniya-dhamma 7 with people in community development, 3. Study problems, obstacles and recommendations for public participation in community development, conducted by the mixed methods research. The quantitative method, data were collected from 382 samples who were people living at Sarika District Administrative District using Taro Yamane's formula for sample size and analyzed by Pearson correlation coefficient. The qualitative research, data were collected from key informants by in-depth interviewing and analyzed by content descriptive interpretation.

Findings were found that the level of public participation in community development, by overall, was at moderate level. The relationship of participation, Aparihaniya-dhamma 7 with the people participation in the community development had very high level of correlation at statistically significant level of 0.01. Problems, obstacles and recommendations for public participation in community development were that some groups of people lacked responsibility lacked new technologies and tools for community development, village and community meetings that were good for community development. Recommendations were that there should be a system for all communities to have development consultations, for community leaders to consult on community development issues to move forward at the same time.

Keywords: Participation; People; Community Development

บทนำ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะสมาชิกของสังคมไม่ว่าจะในบริบทของการพัฒนาชุมชนย่อมเป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงพัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาในการกำหนดชีวิตของตนเองในการจัดการควบคุมและการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีนอกจากนี้การที่ประชาชนหรือชุมชนมีการพัฒนาความสามารถของตนในการจัดการควบคุมการใช้ทรัพยากรควบคุมการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางชุมชนและสังคมทำให้ประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาซึ่งแสดงออกในรูปของการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนโดยภาครัฐจะต้องคืบหน้าในการกำหนดการพัฒนาให้แก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะ

ผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้มีโอกาสในการแสดงความต้องการแสวงหาทางเลือกหรือเสนอข้อเรียกร้องเพื่อปกป้องผลประโยชน์ร่วมของชุมชน (ทวีทอง หงส์วิวัฒน์, 2553)

ในปัจจุบันงานด้านการพัฒนาชุมชนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศมาก เพราะสภาพปัญหาของการพัฒนาชุมชนนั้นเป็นวงจรที่ส่งผลกระทบต่อกันเป็นลูกโซ่ จากความไม่รู้ สู่ความจนและการเจ็บป่วย ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนา เป็นวัฏจักรแห่งความชั่วร้าย ดังนั้น ทุกหน่วยงานทุกองค์กร ต้องช่วยกันขจัดปัญหาเหล่านี้ให้หมดไป ความยากจนในชนบท เป็นปัญหาหลักที่ทุกหน่วยงานพยายามหาทางแก้ไข โดยการเพิ่มพูนรายได้ของประชาชนให้สูงขึ้น (Increasing Income) แต่ในการพัฒนาที่ผ่านมา พบว่า ยังมีการพัฒนายิ่งทำให้ประชาชนยากจนลง คือ จากการมุ่งพัฒนาประเทศเพื่อให้ทัดเทียมนานาชาติโดยเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ในขณะเดียวกัน ภาคเกษตรกรรมซึ่งเป็นประชากรเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ในขณะเดียวกันภาคเกษตรกรรมซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ไม่ได้ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง อันเป็นเหตุให้เกิดความแตกต่างทางฐานะของบุคคล 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้นประการแรกสุด คือ การกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้องการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานตามโครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใดเช่น การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารงานการประสานงาน และการขอความช่วยเหลือเป็นต้น 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้วยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลในสังคมด้วย 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็นความชอบและความคาดหวังซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้ (Cohen John M. et al. (1980) การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนและสนับสนุนให้มีจิตสำนึกทางด้านการพัฒนาชุมชนและด้านวัฒนธรรมและมีความคิดที่จะร่วมรับผิดชอบในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนและนำหลักธรรม อปริหานิยธรรม 7 มามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันเป็นการก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างประชาชนและหน่วยงานของภาครัฐได้ทำงานร่วมกันเพื่อเป็นการพัฒนาชุมชนให้มีความน่าอยู่มากขึ้นการที่นำหลักธรรมมามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนนั้นเพราะสังคมปัจจุบันยังขาดหลักธรรมในใจที่มีต่อการทำงาน

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน

การพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกันและแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองเพื่อประโยชน์ของตนเองครอบครัวและชุมชนตลอดจนสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลให้บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของตนเองจนสามารถสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลและการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวได้ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวทางรัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดนโยบายการตัดสินใจการวางแผนพัฒนาชุมชนด้านวัฒนธรรม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม กับพัฒนาชุมชนของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอมือง จังหวัดนครนายก
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การมีส่วนร่วม หลักธรรมอภิธานิยธรรม 7 กับการพัฒนาชุมชนของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอมือง จังหวัดนครนายก
3. เพื่อนำเสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการใช้การวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) เป็นหลัก ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา จำนวน 8,324 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) หาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane Taro) การคำนวณหาขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่สามารถรู้จำนวน หรือประมาณบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตบางพลัด จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 382 คน

กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ที่สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ประชากรที่กำหนดครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยคัดเลือกแบบเจาะจงจำนวน 9 คน คือ ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 3 คน นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 3 คน ตัวแทนประชาชนจำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนากรอบแนวคิดของการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน โดยตอนท้ายเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ตอบอย่างเป็นอิสระ ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Form)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อหาคุณภาพ ความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ศึกษาสารนิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบจากนั้น นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปหาค่าความสอดคล้อง (IPC : index of congruence) ของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้น เกี่ยวกับข้อความ หรือคำถามแต่ละข้อ เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจว่าจะคงข้อความ หรือคำถามนั้นไว้ หรือจะตัดออกข้อความหรือคำถามนั้นไว้ หรือจะตัดออกข้อความหรือคำถามที่จะคงไว้นั้นมีดัชนีค่าความพ้องไม่ต่ำกว่า 0.60 - 1.00 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำ เครื่องมือที่ทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ฉบับที่ 958 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และ สามารถนำไปใช้ได้จริงกับประชากรในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนี้ได้ค้นพบประเด็นที่ตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วม โดยภาพรวม

เกณฑ์การวัดการมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.44	0.970	ปานกลาง
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.40	1.062	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.06	0.832	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.04	0.764	ปานกลาง
ภาพรวม	3.23	0.699	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อเกณฑ์การวัดการมีส่วนร่วม โดยภาพรวม ทั้งในด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง ทุกด้าน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล
สาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยภาพรวม

จากตารางที่ 2 พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาสังคม	3.23	0.535	ปานกลาง
2. ด้านการพัฒนาวัฒนธรรม	3.34	1.050	ปานกลาง
ภาพรวม	3.28	0.792	ปานกลาง

ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาสังคม คุณภาพการให้ความร่วมมือของประชาชน
ได้ดีขึ้นระดับความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.535) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ราย
ชื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาวัฒนธรรมให้ดีขึ้นโดยมีระดับความคิดเห็น
($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.792)

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชน กับการพัฒนาชุมชน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการพัฒนาชุมชนขององค์การ
บริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบล สาริกา	ตัวแปรตาม	
		1. ด้านการพัฒนา สังคม	2. ด้านวัฒนธรรม
ตัวแปรต้น			
การมีส่วนร่วม	.985**	.835**	.768**
1. การตัดสินใจ	.854**	.737**	.681**
2. การดำเนินการ	.869**	.717**	.653**
3. การรับผลประโยชน์	.983**	.842**	.728**
4. การประเมินผล	.864**	.729**	.718**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วม กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
พัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เกี่ยวกับการมี

ส่วนร่วม โดยภาพรวม กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมาก ($R=.985^{**}$) ปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม โดยภาพรวม กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมาก ($R=.854^{**}$) ปัจจัยเกี่ยวกับเกณฑ์การมีส่วนร่วม โดยภาพรวม กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา ด้านการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมาก ($R=.869^{**}$) ปัจจัยเกี่ยวกับเกณฑ์การมีส่วนร่วม โดยภาพรวม กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมาก ($R=.983^{**}$) ปัจจัยเกี่ยวกับเกณฑ์การมีส่วนร่วม โดยภาพรวม กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา ด้านการประเมินผล ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมาก ($R=.864^{**}$)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหาร 7 กับการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	การพัฒนาชุมชนของ องค์การบริหารส่วน ตำบลสาริกา	ตัวแปรตาม	
		1. ด้านการพัฒนา สังคม	2. ด้านวัฒนธรรม
ตัวแปรต้น			
อธิปไตย 7	.971**	.794**	.653**
1. การหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์	.720**	.738**	.674**
2. การพร้อมเพรียงกันประชุม	.732**	.727**	.652**
3. การไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ	.793**	.701**	.691**
4. การเชื่อฟังผู้นำชุมชน	.785**	.663**	.592**
5. การให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี	.891**	.750**	.694**
6. การส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม	.753**	.652**	.581**
7. การอารักขาคุ้มครอง ปกป้องอันชอบธรรม	.798**	.690**	.578**

จากตารางที่ 4 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหาร 7 กับการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีความสัมพันธ์กันดังนี้

[illegible]

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก” โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด จากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เป็นไปตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ไม่มีการสอดคล้องกับการศึกษาของ ภูติศ ยศชัย(2557) การมีส่วนร่วมของในการพัฒนาชุมชนของประชาชนอยู่ในระดับมาก ได้พิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรักษ์ สังสหาติ (2557) พบว่าโดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลบึงกอกอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ธัญญลักษณ์ สำนวนดี (2558) พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวพุทธในองค์การบริหารส่วนตำบลเพ จังหวัดระยองด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ผลจากการวิจัย เรื่องปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เมื่อพิจารณาผลจากการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์การมีส่วนร่วม โดยภาพรวม กับการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พรนภา จิวาลักษณ์ (2557) ด้านถนนมีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านไฟฟ้า สาธารณะและลำดับสุดท้ายคือด้านประปา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการให้บริการ สาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผลผลิต ด้านความพึงพอใจ และด้านประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง รวมทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของ สามารถ ยิ่งกำแหง(2553) พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีความพึงพอใจในระดับ “มาก” ต่อการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีความพึงพอใจเรียงตามลำดับจากระดับปานกลางที่สุดคือ 1) ด้านถนน 2) ด้านระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และ 3) ด้านระบบระบบประปามีความพึงพอใจน้อยที่สุด สัมพันธ์กับระดับประสิทธิภาพพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ผลจากการวิจัย ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก พบว่า ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เมื่อพิจารณา ผลจาก

การวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้ ปัญหา และอุปสรรคของการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก นั้นพบว่า 1) การจัดทำประชาคมจัดขึ้นในช่วงเวลาราชการซึ่งประชาชนต่างก็ออกไปทำงานหารายได้ ดังนั้นจึงขาดการมีส่วนร่วม 2) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาอย่างไม่เพียงพอ พระธวัชชัย สนธิธมโม(วรรณนาวิน) (2563) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้วพบว่า 1) การตัดสินใจ วันทำงานไม่ตรงกัน เสียงประชาสัมพันธ์ ไม่ค่อยได้ยินเสียง บางจุดเสียงตามสาย ไม่ทั่วถึง จึงทำให้ ไม่ได้รับข่าวสารเท่าที่ควร 2) การดำเนินงาน ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่น้อย ประชาชนขาดความรู้ และหน่วยงานล่าช้า แก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด ประชาชนมีอายุมากแล้ว ไม่สะดวกเข้าร่วมงานกับชุมชนบ่อยนัก 3) การรับผลประโยชน์ ชุมชนของงบประมาณจะไม่ค่อยได้รับผล ทำเรื่องยื่นขอไป หลายชุมชน เลยทำให้บางชุมชนไม่ได้รับการอนุมัติให้เกิดการพัฒนาชุมชน 4) การประเมินผล ประชาชนขาดความร่วมมือ ไม่มีความรู้เรื่องแผนพัฒนาหน่วยงานยังไม่ชัดในเรื่องแก้ไขปัญหในชุมชน ประชาชนที่ค้าขายให้ความร่วมมือของคนในชุมชนยังขาดการประสานงานให้มีส่วนร่วมกิจกรรม ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก นั้นพบว่า 1) ควรที่จะมีระบบมากกว่าทุกครั้งที่มีการพัฒนาชุมชน 2) ควรให้ชุมชนทุกบ้านมีการปรึกษาในการพัฒนาร่วมกัน 3) ให้ผู้นำชุมชนมีการปรึกษาในเรื่องของการพัฒนาชุมชนเพื่อเดินทางไปพร้อมๆกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา ลอดเกิด (2557) พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ด้านถนน ทางเดินและทางเท้า ควรจัดทำแผนการดำเนินการดูแลรักษาถนนและควรจัดทำแผนที่ทะเบียนประวัติของถนนทุกสายที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบ 2) ด้านไฟฟ้าสาธารณะและทางระบายน้ำ มีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ(ไฟกิ่ง) ตามถนนสายหลักและจุดเสี่ยงต่างๆในแต่ละเขตหมู่บ้านและมีช่องทางในการแจ้งเหตุไฟฟ้าสาธารณะขัดข้องในหลายๆช่องทาง และบำรุงรักษาทางระบายน้ำทุกไตรมาส 3) ด้านแหล่งน้ำประปาที่มาจากกรุดบ่อบาดาล ระบบประปาในหมู่บ้านควรดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการบริหารและบำรุงรักษา โดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุกฝ่ายเป็นผู้ให้การสนับสนุนในเรื่องของอุปกรณ์การซ่อมแซม การเปลี่ยนท่อเมนและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระบบประปาเท่านั้น เพื่อให้ทุกหมู่บ้านมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี

องค์ความรู้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้

เอกสารอ้างอิง

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์.(2553.) *การมีส่วนร่วมของประชาชน*, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธัญญลักษณ์ สำนวนดี. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนว
พุทธขององค์การบริหารส่วนตำบลเพ จังหวัดระยอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)*, พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พรนภา จิวาลักษณ์. (2557). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการสาธารณะด้านโครงสร้าง
พื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสิบ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว
(วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)*, ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระธวัชชัย สนธิธมโม (วรรณนาวัน). (2563). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
ในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)*, พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย.

ภูติศ ยศชัย. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ในการ
ช่วยเหลือกิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน (วิทยานิพนธ์
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)*, พระนครศรีอยุธยา:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ศิรินรักษ์ สังสหา. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)*, พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สามารถ ยิ่งกำแหง. (2553). *แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชาวบ้านหินหล่อง ในเขต
พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
(วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา)*, นครราชสีมา:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

ปัญญา ลอดเกิด. (2557). *การประเมินมาตรฐานการบริหารด้านโครงสร้างพื้นฐาน องค์การ
บริหารส่วนตำบลทุ่งฝาย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง, (การค้นคว้าอิสระรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและ
ชนบท)*, ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

Cohen John M. et al. (1980). *Participation's Place in Rural Development, Seeking
Clarity Through Specificity*, World Development.